

TOP 5

/ EUROPA NOSTRA

Najważniejsze wyróżnienie Unii Europejskiej w obszarze dziedzictwa kulturowego przypadło wystawie stałej ECS. Międzynarodowe jury doceniło popularyzację działań na rzecz praw człowieka, praw pracowniczych i politycznych oraz promowanie wagi obywatelskiego zaangażowania / 31.08 odstąpienie plakietki w ogrodzie zimowym

/ ŚWIĘTO WOLNOŚCI

6 dni, ponad 50 wydarzeń – trwały w przekonaniu, że z dziedzictwa Sierpnia '80 należy czerpać też dzisiaj. O ETYCE SOLIDARNOŚCI mówiła Żanna Niemcowa, rosyjska dziennikarka i aktywistka. W sferze symbolicznej obchody śpiewy dwa jubileusze: 40 rocznica I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” i 30 rocznica rozpadu ZSRR / 27.08–1.09

/ GDAŃSK PAMIĘTA

Jubileusz masakry grudniowej w 1970 roku i wprowadzenia stanu wojennego w 1981 roku – pamięć o pogwałceniu praw człowieka łączymy z troską o ich współczesną kondycję. Zaprosiliśmy m.in. na spacer po wystawie stałej śladami wspomnień, maraton pisania listów razem z Amnesty International i konferencję o ponadnarodowym wymiarze praw człowieka / 10–17.12

/ KOŁĘDA

Po raz drugi na święta zaprosiliśmy gdańskich twórców do skomponowania kołęd. „Niechaj ci się wyśni” to opowieść o nocy cudów, kiedy wędrowiec stojący na progu, obcy, zmarnięty, znajduje miejsce u stotu. Gdy powstały tekst, muzyka i spot, ludzie nie błakali się jeszcze po lasach na granicy z Białorusią. Upływ czasu i wydarzenia nadały słowom zupełnie nowe znaczenie / 4,5 tys. wyświetleń online od premiery 21.12

/ DZIAŁALNOŚĆ W SIECI

Za zasługi dla rozwoju turystyki w województwie pomorskim, i to w nowej kategorii specjalnej: Kreatywna zmiana – uhonorowane zostały cykle wideo #ecsonline i #ecsworld, będące naszą odpowiedzią na lockdown. Nagrodę Europejskiemu Centrum Solidarności przyznał marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk! W 2021 roku nakręciliśmy 80 filmów i przeprowadziliśmy 41 transmisji na żywo, co daje wzrost wobec poprzedniego roku analogicznie o niemal 20 proc. i ponad 300 proc. / 1.10

PRZEGLĄD ROKU A–Z

AMBASADOR NOWEJ EUROPY

Tomasz Różycki, autor książki „Próba ognia. Błędna kartografia Europy”, i wydawca Austeria zostali laureatami konkursu wydawniczego ECS, promującego analizy historii i aktualności doświadczeń Europejczyków i Europejczyków. W 2021 roku odbyliśmy pięć spotkań czytelniczych wokół książek wpisujących się w tematykę konkursu

BADANIA NAUKOWE

Pracownicy ECS uczestniczyli w organizowaniu

11 konferencji

opublikowali

16 materiałów naukowych

w językach polskim i obcych, kilkadziesiąt razy reprezentowali instytucję podczas wydarzeń naukowych oraz popularno-naukowych w Polsce i za granicą. 25 czerwca podczas uroczystości na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika promocję doktorską otrzymała rozprawa dr Judyty Bielanowskiej z Wydziału Naukowego ECS. Praca doktorska Magdaleny Staregi o architekturze Gdańska w latach 1793–1862 (obrona: 2019), została uhonorowana Nagrodą im. ks. prof. Szczęsnego Dettloffa, przyznawaną od blisko 70 lat przez Stowarzyszenie Historyków Sztuki

CZEŚĆ!

Programy adaptacyjne adresowane do nowych mieszkańek i mieszkańców Gdańska realizowane są w ECS od 2014 roku. Do udziału w CZEŚĆ! – jednym z nich – z 76 zgłoszeń wyłoniliśmy 25 osób pochodzących z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Włoch i Francji. Uczestniczyły one m.in. w warsztatach o polskich tradycjach, oswajały kontakt z polskimi urzędami i poznawały kulturalną topografię Gdańska

DZIEDZICTWO

Projekt ZROZUMIEĆ SIERPIEŃ, realizowany od 2011 roku, po wędrowce po dzielnicach Gdańska wrócił do stoczni. Powstało sześć podcastrów o stocznym dziedzictwie, odbyły się tematyczne spacerki, gra miejska, święto ulicy Gdyńskich Kosynierów, wykład online i debata ekspercka

EDUKACJA

W okresach pandemicznego zamknięcia budynku zajęcia edukacyjne prowadzone były online (m.in. o języku polityki dla uczniów, webinarium dla nauczycieli o strajku włókienników). Wróciliśmy do warsztatów – cyklu LĄTO W STOCZNI, zajęć na wystawie stałej i konferencji, m.in. FORUM MŁODYCH dla gimnazjalistów i licealistów / 2800 uczestników

FREKWENCJA

637 tys. osób odwiedziło ECS i wzięło udział w naszych aktywnościach, mimo że budynek otwarty był w roku 267 dni, zamiast zwyczajowych 356 (→ PANDEMIA). Przyjeśliśmy 113 tys. gości na wystawie stałej (15 tys. razy pobierano audioprzewodnik w językach innych niż polskim), a 7,8 tys. w Wydziale Zabaw. 200 tys. osób odwiedziło stronę internetową ecs.gda.pl, najwięcej jednego dnia 2,5 tys., gdy prezentowaliśmy program sierpniowych obchodów

GOŚCIE

Věra Jourová, przewodnicząca Komisji Europejskiej, uczestniczyła w obchodach ŚWIĘTA WOLNOŚCI, a laureaci literackiej Nagrody Nike Cezary Łazarewicz i Zbigniew Rokita spotkali się w ECS z czytelnikami. „Polska znalazła swoją wyjątkową drogę do odzyskania wolności” – napisał po wizycie na wystawie stałej ECS Clément Beaune, sekretarz stanu w Ministerstwie Europy i Spraw Zagranicznych rządu Francji

INSTYTUCJA

Z inicjatywy pracowniczek i pracowników powstały: Zielony zespół, pracujący nad promowaniem ekologicznych praktyk w codziennej pracy i podczas organizacji

wydarzeń, oraz Zespół ds. dostępności, który wypracowuje i wdraża rozwiązania na rzecz jeszcze większej dostępności budynku i oferty programowej

KOLEKCJA

W bibliotece ECS mamy

30 tys. publikacji

a w mediotece –

4878 materiałów filmowych i audio

Zbiory archiwum wzbogaciło m.in.

200 pamiątek historycznych

(w tym dwie rzeźby Stanisława Gierady, autora pomnika Ofiar Grudnia w Gdyni),

580 fotografii i 3 tys. dokumentów

np. szczegółowy zapis kampanii prezydenckiej Lecha Wałęsy wśród Polonii amerykańskiej.

Dzielimy się dobrem – nasze archiwalia udostępnialiśmy

517 razy

na wystawy, do druku w publikacjach i prasie, czy prezentacji w tv

MEDALE WDZIĘCZNOŚCI

11 dyplomatów i dawnych aktywistów odebrało w sierpniu od ECS – MEDALE WDZIĘCZNOŚCI, przyznawane obcokrajowcom zaangażowanym w międzynarodową pomoc Solidarności i promocję jej dziedzictwa. W grudniu wyróżniliśmy pięcioro Rosjan – twórców i działaczy Stowarzyszenia Memoriał, zaangażowanych w demaskowanie kłamstw radzieckich (4 pośmiertnie) / 11.12

PANDEMIA

1–10/02 oraz 13/03–6/05 trwały pandemiczne zamknięcie budynku ECS, a w związku z tym zawieszenie działalności wystawy stałej, przestrzeni oraz aktywności edukacyjnych i kulturalnych. Najpierw rozpoczęła działalność wystawa stała, później biblioteka, czytelnia archiwum, Solidarność Codziennie... Tęskniliśmy za gośćmi!

PRZEWODNICY

Certyfikowani przewodnicy ECS oprowadzają turystów po wystawie stałej i są ambasadorami ECS. W ramach AKADEMII PRZEWODNICKIEJ ECS IM. WOJCIECHA CHARKINA, która działa na rzecz ustawicznej edukacji i budowania życzliwej relacji z naszą instytucją, zorganizowaliśmy pięć spotkań eksperckich. Uczestniczyło w nich 188 przewodniczek i przewodników

SOLIDARNOŚĆ CODZIENNIE

Dopiero 21 czerwca mogliśmy przywrócić pracę przestrzeni dla organizacji pozarządowych i inicjatyw nieformalnych na 3 piętrze budynku ECS. Umożliwiło to do końca roku organizację 355 wydarzeń dla 2774 osób

WYSTAWY CZASOWE

Poszerzając perspektywę wystawy stałej ECS i reagując refleksją artystyczną na współczesne zjawiska, zaprezentowaliśmy cztery nowe wystawy: ZJAZD. KOMUNIKACJA IDEI – rocznica I KZD (→ ŚWIĘTO WOLNOŚCI), ULICE STANU WOJENNEGO – fotograficzny portret lat 1981–1983 w PRL, ŻYWIE BIEŁARUŚ! – kronika i apel o wsparcie wolnościowych aspiracji Białorusinów, MALI KRONIKARZE SOLIDARNOŚCI – epizod z tzw. karnawału Solidarności, gdy nawet dzieci w PRL poczuły zew wolności

ZMIANY, ZMIANY...

We wrześniu pracę rozpoczęło Kolegium Historyczno-Programowe ECS nowej kadencji. 10 osób kontynuuje mandat. 15 jest nowych, m.in. Jolanta Gumula, zastępczyni dyrektora muzeum POLIN i członkini zarządu polskiej sekcji międzynarodowej rady muzeów ICOM, oraz Ludwika Wujec, aktywistka społeczna, dawna działaczka KOR i Solidarności. W listopadzie ukonstytuowała się Rada ECS pod przewodnictwem Bogdana Lisa, dawnego działacza WZZ Wybrzeża i Solidarności. Rada zatwierdza plan strategiczny i wydatki ECS